

[Aksel Larsen.]

herende parts myndigheder påny tiltales indenfor samme territorium for den samme lovovertrædelse.“

Hvis det nu er en sag, som er strafbar efter dansk lov, men måske ikke efter det såkaldte afsenderlands lov, og tovtrækningen ender med, at det er afsenderlandets myndigheder, der har jurisdiktion over vedkommende, så kan de frifinde ham, og derefter kan modtagerlandet, altså Danmark, ikke sige: det er strafbart efter dansk lov, og derfor forlanger vi at få fyren udleveret. Det er udtrykkeligt fastslået i traktaten, at det kan ikke lade sig gøre.

Der er noget, jeg måske i særdeleshed må henlede de juristers opmærksomhed på, der måtte være energiske nok til at stifte bekendtskab med den tale, jeg her holder for en omtrent tom folketingsaal, men som jeg iøvrigt synes alle medlemmer burde tænke over. Der er et folkeretligt begreb, der kaldes „ordre public“, det vil sige de fundamentale retsbegreber i et land. Det er almindeligt, at vi her i Danmark nægter udlevering af fremmede statsborgere eller undlader at lægge fremmed ret til grund, hvor dette ellers skal ske, når det drejer sig om fremmede retsregler, der strider fundamentalt imod dansk retsopfattelse.

Det ville være i eklatant strid med hidtidig suverænitetsoptagelse og respekt for danske retsbegreber at tillade, at noget menneske, dansk eller udenlandsk, på dansk territorium dømmes eller straffes for handlinger, som vi selv anser for lovlige eller rosværdige, uanset at et andet land af en eller anden os uvedkommende grund har straf derfor. Jeg skulle tro, at hvis man havde tid til at undersøge sagen nærmere, ville man finde en række graverende eksempler; men med den tid, der har været, har jeg måttet tage, hvad der nærmest er faldet mig ind, og dør må jeg minde om, at ifølge den nordamerikanske stat Tennessee's love er det f. eks. stadig strafbart at udbrede og lære darwinismens grundsætninger. I Tyrkiet er det strafbart at bære den hovedbedækning, som kaldes fez. Hvis lovforslaget vedtages, skulle vi altså kunne risikere, at de, der overtrådte sådanne bestemmelser, hvis de hørte til det såkaldte civile element i de fremmede styrker fra det pågældende land, blev straffet her i landet,

og vort politi skulle oven i købet hjælpe udlændingene med at fange de pågældende forbrydere. Det kommer endda til at gælde danske, hvis de er medlemmer af den pågældende styrke.

Iøvrigt vil jeg gerne have oplyst, hvorvidt det lovforslag, man her behandler, og som officielt blev fremsat i fredags, allerede er trådt i kraft og praktiseres her i Danmark. Fornylig var der en amerikansk officer, som i beruset tilstand kørte rundt i Aalborg i bil. I den anledning blev han ved retten i Aalborg idømt hæftestraf. Han appellerede dommen til landsretten, og landsretten frifandt ham med den begrundelse, at han var officer i en fremmed styrke og følgelig eks-territorial. Det ville være meget ønskeligt, om den højtærede minister kunne oplyse, om lovforslaget allerede i praksis betragtes som værende lov, eller med hvilken nærmere begrundelse en fremmed militærperson hidtil straffrit har kunnet overtræde dansk lovgivning. Det ville være ønskeligt, om den højtærede minister kunne oplyse, om vi ifølge lovforslaget, hvis det vedtages, får den retstilstand, at fulde tank- eller bilførere, som ikke kan tale dansk, kan lave alle mulige ulykker her i landet i medfør af tjenesten, uden at der er mulighed for at sikre dansk rets gennemførelse med hensyn til domfældelse, erstatning o. s. v.

Erstatningsreglerne er iøvrigt ganske mærkelige, idet de er inkonsekvente og afvigende fra normal dansk ret. Der tales i lovforslaget og i bemærkningerne til det — og der er også her under debatten talt — om de fremmede styrker i Grønland. Hvad det angår, må jeg gøre opmærksom på, at hidtil har man råbt så højt op, navnlig på grundlovsdage og ved lignende lejligheder, om at Grønland er en del af Danmark, men i Grønland har en fremmed magt jurisdiktion over sine styrker, for sine ansatte civile og militære og disses pårørende, uanset hvor i Grønland de befinder sig, og uanset hvad de begår. Der står i Grønlandsoverenskomsten følgende, som jeg allerede har citeret den 29. oktober 1953 og gerne vil have lov til at citere igen — det findes i folketingets forhandlinger 1953—54, sp. 545 —:

„Regeringen i Amerikas Forenede Stater skal have ret til at udøve udelukkende jurisdiktion over de forsvarsområder i